

SHËRBIMI SOCIAL SHTETËROR

SEKTORI I AUDITIMIT TË BRENDSHËM

RAPORT JANAR- QERSHOR

VITI 2016

I. Përmbledhje ekzekutive

Funksioni i Sektorit të Auditimit të Brendshëm është veprimtari e pavarur që ka ofruar siguri objektive dhe këshillim për menaxhimin e Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Social dhe atë të subjekteve të varësisë për arritjen e objektivave të tyre, me kursim, dobi e frytshmëri.

Sektori ka varësi direkte nga Drejtori i Përgjithshëm i Shërbimit Social Shtetëror.

Sektori i Auditimit të Brendshëm në Drejtorinë e Përgjithshme të Shërbimit Social Shtetëror (SHSSH) gjatë periudhës Janar – Qershor 2016 ka ushtruar veprimtarinë e tij në 8 subjekte nga 9 subjekte të planifikuara, **realizimi i planit është 88.8 % si 6 mujor.**

Nga auditimi i ushtruar në sistemet e veprimtarisë së subjekteve të audituara ka vlerësuar një nivel të lartë risku në sistemin e kontrollit të brendshëm, në sistemin e prokurimeve publike, sistemet e menaxhimit financiar, menaxhimin e aktiveve .

Rekomandimet e dhëna për sistemet e audituara kanë synuar përmirësimin e dobësive dhe mangësive që gjenerojnë apo krijojnë mundësinë e shkeljeve apo mashtrimeve.

Struktura e miratuar e Sektorit të Auditimit të Brendshëm pranë SHSSH është e përbërë nga 3 vetë.

Gjatë periudhës Janar Maj 2016 kjo strukturë ka funksionuar me dy auditues, në muajin Qershor struktura është plotësuar me 3 veta.

Audituesit janë të certifikuar dhe kualifikuar në përputhje me nenin 19 të ligjit nr.114, datë 22.10.2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”.

II. Baza ligjore

Auditimi i brendshëm ka një bazë ligjore dhe procedurale e cila përfaqësohet nga: Ligji për Auditimin e Brendshëm në Sektorin Publik, Manuali i Auditimit të Brendshëm, si dhe aktet e tjera nënligjore në zbatim të tyre.

Baza e veprimtarisë në fushën e auditimit të brendshëm është ligji nr. 114, datë 22.10.20105 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”. Ky ligj rregullon veprimtarinë e auditimit të brendshëm në sektorin publik, si dhe përcakton: fushën e veprimit, objektivat, parimet, organizimin, funksionimin dhe përgjegjësitë.

Baza ligjore mbi të cilën ushtron veprimtarinë Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimit Social Shtetëror dhe institucionet e varësisë janë:

- Ligji Nr. 9355, datë 10.3.2005, “ Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore”, i ndryshuar,
- _Ligji Nr.8098, datë 28.03.1996 “Për statusin e të verbërit”,
- _Ligji Nr.8626, datë 22.06.2000 “Statusi i invalidit paraplegjik dhe tetraplegjik”
- _Ligji Nr.8153, datë 31.10.1996 “Për statusin e Jetimit”
- _Ligji Nr.7889, datë 14.12.1994, “Statusi i invalidit ”.

Aktet nënligjore në zbatim të ligjit për programin e ndihmës ekonomike dhe aftësisë së kufizuar.

III Misioni i auditimit të brendshëm

Misioni i auditimit të brendshëm është të mbështesë menaxhimin e lartë për kryerjen e përgjegjësi të tyre. Këtë mision ai e realizon duke:

1. Duke kryer vlerësime të pavarura të sistemeve, bazuar në standartet profesionale të miratuara.
2. Duke lënë rekomandime për përmirësimin e sistemeve
3. Ngritur nivelin profesional të audituesve.

Spektori i Auditimit të Brendshëm në Shërbimin Social Shtetëror mbulon me auditim Drejtorinë e Përgjithshme të SHSSH dhe 23 subjekte të varësisë, si më poshtë:

- a) Drejtori brenda Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Social Shtetëror, gjithsej 6 Drejtori.
- b) Drejtori Rajonale 12,
- c) Shtëpi Fëmije, 3
- d) Qendra Zhëllimi, 2
- e) Shtëpi të të Moshuarve, 2
- f) Qendër Ditore për të Moshuarit 1
- g) Qendra për persona të dhunuar dhe të trafikuar. 3

Gjithashtu auditon dhe 17 Institucioneve të Përkujdesit Shoqëror të cilat janë në varësi strukturore të pushtetit vendor.

IV Rezultatet e veprimtarisë së AB

- **Fushat me risk të lartë dhe trajtimi i tyre.**

Nga misionet e ushtruara në subjektet e varësisë janë përcaktuar edhe risqet kryesore të identifikuar dhe trajtuara në raportet e auditimit për të cilat janë lënë rekomandimet përkatëse për menaxhimin e riskut.

1- Sistemi i programimit dhe zbatimit të buxhetit konsiderohet si sistem me risk të lartë që lidhen kryesisht me mangësi e parregullsi në:

A- planifikimin e buxhetit. Nga auditimi konstatohet se hartimi i projekt buxhetit kryhet nga nëpunësi zbatues dhe jo nga një grup pune i ngritur për këtë qëllim si përcaktohet në aktet ligjore në fuqi.

Planifikimi i nevojave për mallra e shërbime për funksionimin e veprimtarisë nuk bëhet i detajuar, gjë që përbën bazën e hartimit të regjistrit të parashikimit të prokurimeve publike.

B- zbatimin e buxhetit në lidhje me:

i- mangësi në justifikimin e shpenzimeve të kryera me dokumentacionin autorizues e vërtetues,

ii- mos respektim në kohë të deklarimit dhe kryerjen e pagesave për sigurimet shoqërore e shëndetësore dhe tatimin

iii- likuidimin e shpenzimeve pa marrë në dorëzim mallin e shërbimin në kundërshtim me Udhëzimin 30 “ Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”.

iv- mos administrim të faturës për arkëtim për të ardhurat nga birësimet

v- administrimi i vlerave materiale nga nëpunësi autorizues në kundërshtim me ligjin “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” dhe Udhëzimin nr. 30 Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”.

2- Sistemi i prokurimeve publike rezulton të ketë një nivel të lartë risku ku nga auditimet janë evidentuar shkelje të ligjit nr. 9643, datë 20.11.2006 “Per prokurimet Publike” i ndryshuar, V.K.M nr. 1 datë 10.01.2007 “Për rregullat e prokurimit publik”, Kreu E, pika 2, a, “Blerjet me vlera të vogla” me ndryshime, i shfuqizuar me VKM nr. 914 datë 29.12.2014, dhe Udhëzimeve të Agjencisë së Prokurimit Publik “Për procedurën e blerjeve me vlera të vogla”, i ndryshuar, dhe Urdhërave të Ministrit të Financave “ Për gjurmët standarte të auditit për prokurimin me vlerë më të madhe se 400 000 lekë dhe më të vogël se 400 000 lekë pa tvsh”.

Nga auditimet e ushtruara te të gjitha subjektet gjetjet konsistojnë në:

- Mungesë e kërkesës së blerjes së mallit apo kryerjes së shërbimit,
- Mungesë të llogaritjes së fondit limit,
- Mangësi në përcaktimin e procedurës së prokurimit
- Mangësi në hartimin e rregjistrit të parashikimit të prokurimeve publike duke përfshirë dhe blerjet me vlerë të vogël
- Mungesë të procesverbalit të marrjes në dorëzim të mallit apo kryerjes së shërbimit dhe realizimit të kontratës.
- Plotësimi i urdhër prokurimit jo sipas formularit standart
- Arkivimin e dosjes së prokurimit jo sipas ligjit “ Për arkivën”

3- Sistemi i kontabilitetit dhe raportimi financiar konsiderohet me risk të lartë për shkeljet e konstatuara në zbatim të:

- *ligjit nr.10296, datë 8.07.2010 “ Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”*

-*ligjit nr. 9228, datë, 29.04.2004 “Për kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare”*, të ndryshuar
-*V K M nr 248, datë, 10.04.1998, “Për miratimin e planit Kontabël Publik të Organeve të pushtetit Lokal, Institucioneve Shtetërore Qëndrore e Lokale si dhe të njësive që varen prej tyre”*.

-*Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr.14, datë 28.12.2006 “Për përgatitjen dhe raportimin e pasqyrave financiare vjetore të vitit 2006 për institucionet qëndrore, organet e pushtetit vendor dhe njësive që varen prej tyre ...”* i ndryshuar.

Nga auditimi i subjekteve janë konstatuar parregullsi në mbajtjen e evidencës kontabile, në mbajtjen e ditarëve, rregjistrimin e dyfishtë, mbajtjen e librit të madh e librat e tjerë ndihmës, veprimet e mbylljes së llogarisë vjetore, rregjistrin të mjeteve kryesore, parregullsi në inventarizim duke bërë jo të besueshëm raportimin financiar.

4- Sistemi i pagesave për personelin rezulton të ketë një *nivel të lartë risku* që lidhet kryesisht me shmangie në zbatimin korrekt të akteve ligjore të kërkuara për këtë qëllim.

- Nga auditimi është konstatuar se ka mangësi në deklarimin e shlyerjen në kohë të detyrimeve ndaj Degës së Tatimeve për ndalesat në pagë për sigurimet shoqërore e shëndetësore dhe tatimin mbi të ardhurat personale.
- Përlllogaritje gabim të shtesave mbi pagë për dëmshmëri shëndeti, duke mos u azhornuar në kohë me legjislacionin
- Përlllogaritje gabim dietash në kundërshtim me VKM nr. 997, datë 10.12.2010 ”Për trajtimin Financiar të punonjësve që dërgohen me shërbim jashtë qendrës së punës, brenda vendit”.

5- Sistemi i menaxhimit të burimeve njerëzore paraqitet me *risk të mesëm*.

Një nga mangësitë kryesore të këtij sistemi është ndarja jo e qartë e roleve dhe përgjegjësi që tregon për dobësi në vetë sistemin e kontrollit të brendshëm.

6- Sistemi i Teknologjisë, Informacionit dhe Komunikimit

-Raportimi për masat e mara nga ana e titullarëve të subjekteve të audituara është i mangët në caktimin e afateve dhe përgjegjësive gjithashtu dhe në ndjekjen e zbatimit të rekomandimeve.

-Ka mangësi në inventarizimin dhe arkivimin e dokumentacionit sipas ligjit për arkivën.

V - Gjetjet kryesore sipas sistemeve

1-Në sistemin e zbatimit të buxhetit

a- Janë konstatuar shkelje të ligjit “ Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”, dhe ligjin “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në RSH” në ***lidhje me ngritjen e grupit të punës për hartimin e projekt buxhetit.***

Gjithashtu projekt buxheti ***nuk është hartuar i detajuar me mallra e shërbime*** konkrete që përbën bazën për hartimin e regjistrit të parashikimit të prokurimeve publike. (DR SHSSH Berat, DR SHSSH Fier, DR SHSSH Korçë, Shtëpia e Foshnjës Durrës, Shtëpia e Foshnjës Shkodër)

b-mangësi në justifikimin e shpenzimeve të kryera me dokumentacionin autorizues dhe vërtetues,

-Janë likuiduar operatorët ekonomikë pa dokumentuar marrjen në dorëzim të shërbimeve apo marrjes në dorëzim të mallrave sipas Udhëzimit 30 “ Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik” Drejtoria Rajonale SHSSH Fier, Berat, Korçë, Shtëpia e Foshnjës Durrës.

c Në menaxhimin e aktiveve

- në ***mungesën e rregjistrit të aktiveve*** sipas Udhëzimit nr.30 të Ministrit të Financave, Drejtoria Rajonale SHSSH Fier, Shtëpia e Foshnjës Durrës.

- ***në kryerjen e procedurës së inventarizimit*** jo në përputhje me Udhëzimin 30, “ Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, Drejtoria Rajonale SHSSH Fier, Shtëpia e Foshnjës Durrës, Drejtoria Rajonale SHSSH Tiranë.

-***administrimi i vlerave materiale, karburantit,*** nga nëpunësi autorizues në kundërshtim me ligjin “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” dhe Udhëzimin nr. 30 Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik “, Shtëpia e Foshnjës Durrës.

-Mangësi ***në justifikimin e shpenzimeve për karburant,*** në fletë udhëtim nuk përcaktohet se ku shkon mjeti, arsyen e lëvizjes, personi udhëtues, përlllogaritjen në lidhje me sasinë e marrë të karburantit dhe atë të shpenzuar sipas kilometrave të përshkruara: Shtëpia e Foshnjës Durrës.

-***Nuk janë respektuar kuotat*** e shpenzimeve për ushqime për përfituesit ditorë që trajtohen në qendrat rezidenciale, sipas udhëzimit nr 5 datë 01/08/2012 të MPCSSHB, duke i përlllogaritur më pak: Shtëpia e Foshnjës Durrës, Shtëpia e Foshnjës Shkodër.

2 - Sistemi i pagesave për personelin rezulton të ketë një nivel të lartë risku

i- Në mos deklarimin dhe likuidimin në kohë të detyrimeve për sigurimet shoqërore e shëndetësore dhe tatimin duke krijuar rritje të shpenzimeve nëpërmjet pagesës së interesave e gjobave, (Drejtoria Rajonale SHSSH Tiranë, 164,742 lekë principlial dhe 130,416 lekë gjoba e interesa)

ii-Përlllogaritje dietash në kundërshtim me VKM nr. 997, datë 10.12.2010 "Për trajtimin Financiar të punonjësve që dërgohen me shërbim jashtë qendrës së punës, brenda vendit" në vlerën 4.500 lekë Drejtoria Rajonale Berat (1 person)

iii- Përlllogaritje gabim të shtesës për dëmshmëri shëndeti, duke mos reflektuar në kohë ndryshimet e akteve në fuqi, në Shtëpine e Foshnjës Durrës, Shtëpinë e Foshnjës Shkodër.

3-Shkelje janë kostatuar në *sistemin e kontabilitetit dhe raportimit financiar*, si:

- mangësi në regjistrimin e transaksioneve, shmangie nga standardet e miratuara, dokumentimin e transaksioneve të mbylljes, mbajtjen e librave ndihmës, evidentimin e kreditorëve e debitorëve dhe ndjekjen e tyre: Drejtoria Rajonale Tiranë, Shtëpia e Foshnjës Durrës.

4-Në *sistemin e prokurimeve publike*:

-Plotësimi i regjistrimit të parashikimit dhe realizimit të prokurimeve jo sipas standarteve, DR Fier, Shtëpia e Foshnjës Durrës, Shtëpia e Foshnjës Shkodër.

- mungesë të kërkesës për prokurim, të administrimit të llogaritjes së fondit limit, DR Fier, Shtëpia e Foshnjës Durrës, Shtëpia e Foshnjës Shkodër.

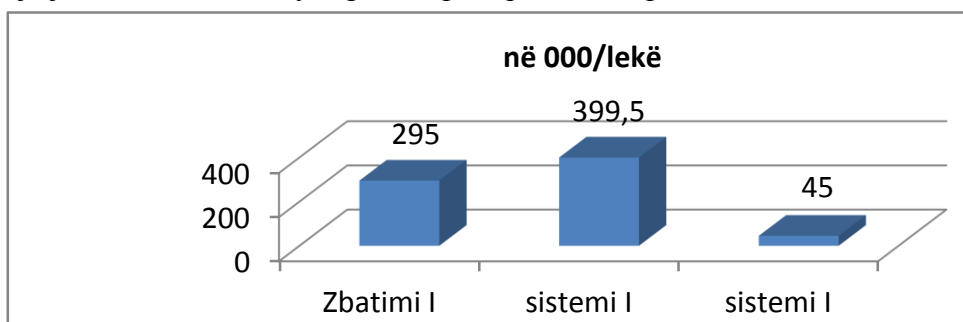
-Mosndjekje e realizimit të kontratës sipas sasisë së artikujve të kërkuar, Shtëpia e Foshnjës Durrës, Shtëpia e Foshnjës Shkodër

-mungesë të marrjes në dorëzim të mallrave e shërbimeve e hartimi i raportit përmbledhës së realizimit të kontratës, DR Rajonale, Fier, DR Berat, DR Korçë, Shtëpia e Foshnjës Durrës.

- përzgjedhje e procedurës së prokurimit në kundërshtim me ligjin dhe rregullat e prokurimit, Shtëpia e Foshnjës Durrës

- Mos Arkivimi i dosjes së prokurimit sipas ligjit për arkivën, Shtëpia e Foshnjës Durrës, Shtëpia e Foshnjës Shkodër

Gjetjet në vlerë në mënyrë grafike paraqiten si më poshtë.

-Vlerësimi i sistemeve të kontrollit të brendshëm

Nga auditimi i veprimtarisë në 8 subjektet e audituara janë konstatuar mangësi në sistemet e kontrollit të brendshëm që kanë lidhje me:

- ndarjen e përgjegjësive në proceset e ndryshme për caktimin e urdhëruesit, zbatuesit dhe monitoruesit.

- hartimin e gjurmës së auditimit për proceset e veprimtarisë nga fillimi deri në përfundim të tyre,
- Rregulloret e funksionimit janë përgjithësuese dhe jo të detajura me detyrat dhe përgjegjësitë konkrete për cdo person, të cilat janë rishikuar nga Drejtoria e Përgjithshme e ShSSH.
- Mangësi në inventarizimin dhe arkivimin e dokumentacionit në institucion kjo për shkak të ambienteve, strukturës (nuk ka punonjës arkivist e protokollist).

V. Rekomandimet.

- Rekomandimet e propozuara.

Nga ana e auditëve për cdo gjetje të konstatuar është lënë rekomandimi përkatës për përmirësimin e fushës në të ardhmen. Për 8 subjektet e audituara janë lënë **gjithsej 75 rekomandime, afërsisht 9.3 rekomandime për subjekt**. Rekomandimet janë lënë për përmirësimin e sistemeve të veprimtarisë së subjektit me qëllimin menaxhimin e riskut.

a-Për përmirësimin e sistemit të prokurimeve janë lënë rekomandime për parashikimin e detajuar të nevojave për mallra e shërbime duke përfshirë dhe blerjet me vlerë të vogël, mbajtjen parasysh të mangësive të trajtuara në zhëllimin e procedurës së prokurimit blerje me vlerë të vogël, për administrimin e kërkesës për nevojën e tyre, miratimin, përcaktimin e fondit limit, ndjekjen e realizimit të kontratës, marrjen në dorëzim të mallrave e shërbimeve.

b-Në sistemin e programimit dhe zbatimit të buxhetit janë lënë rekomandime për përmirësimin e procesit të hartimit të buxhetit nëpërmjet ngritjes së një grup pune për përcaktimin e nevojave për mallra e shërbime në mënyrë të detajuar me qëllim arritjen e objektivave të subjektit me ekonomi, efencë, efektiëtet.

- Në sistemin e zbatimit të buxhetit janë lënë rekomandime për përmirësimin e sistemit në lidhje me rishikimin nga nëpunësi zbatues të dokumentacionit shoqërues justifikues, autorizues e vërtetues, para kryerjes së pagesës së shpenzimeve.

- moslikuidimin e operatorëve ekonomik pa u kryer e marrë në dorëzim malli e shërbimi.

c- Në sistemin e pagesave të stafit janë lënë rekomandime për eëdentimin e kohës së punës, kthimin e të gjithë përfitimeve të padrejta nga përlllogaritje të gabuara të pagave dhe shtesave mbi to.

d- në sistemin e kontabilitetit dhe raportimit financiar janë lënë rekomandime për:

- **mbajtjen e evidencës kontabile**, ditarët, librat ndihmës, rregjistrimet e transaksioneve sipas rregullave e standarteve në fuqi.

-**Hartimin e regjistrit të aktiveve** si përcaktohet në Udhëzimin e Ministrit të Financave nr. 30 datë 27.12.2011 “Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik”, pika 26-29.

-**Përmirësimin e procedurës së inventarizimit**, vlerësimit dhe nxjerrjes jashtë përdorimi.

e- Në sistemin e organizimit dhe menaxhimit të burimeve njerëzore është lënë rekomandim për administrimin e dosjes dhe regjistrin të personelit, dorëzimin dhe marrjen në dorëzim të dokumentacionit dhe aktiveve për punonjësit që largohen dhe ata që fillojnë punë në subjekt, ndarjen e përgjegjësiëve.

f- Në sistemin e informacionit është lënë detyrë për raportimin herë pas herë për zbatimin e rekomandimeve të lëna nga auditimi sipas afateve të përcaktuara, arkiëmin dhe inventarizimin e dokumentacionit sipas rregullave në fuqi.

Majlinda Lako, Përgjegjëse e Sektorit të Auditimit